

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 543/2020
10.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници АА из ..., чији је пуномоћник Милан Лазаревић адвокат из ..., против тужених Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд и ЈП „Електропривреда Србије“ Београд, Огранак Рударски басен „Колубара“ д.о.о. из Лазаревца, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 124/19 од 27.09.2019. године, у седници већа која је одржана 10.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 124/19 од 27.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1384/17 од 11.10.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени ЈП „Електропривреда Србије“ Београд, Огранак Рударски басен „Колубара“ д.о.о. да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 270.000,00 динара на име накнаде за претрпљене физичке болове, износ од 126.000,00 динара на име накнаде за претрпљене душевне болове због умањења животне активности и износ од 225.000,00 динара на име накнаде за претрпљени страх са законском затезном каматом почев од 11.10.2018. године као дана пресуђења па до коначне исплате у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу накнади нематеријалну штету у износима ближе означеним у овом ставу изреке, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 152.510,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.10.2018. године, као дана пресуђења па до исплате, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 124/19 од 27.09.2019. године ставом првим изреке, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1384/17 од 11.10.2018. године у ставу другом изреке, а жалба тужиоца у том делу одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1384/17 од 11.10.2018. године у ставу првом и трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износе ближе означене у овом ставу изреке са законском затезном каматом почев од 11.10.2018. године па до коначне исплате, као и са трошковима парничног поступка, све са законском затезном каматом почев од 11.10.2018. године као дана пресуђења па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу плати трошкове поступка по жалби, а ставом четвртим одбијен је захтев туженог да тужиоцу накнади трошкове првостепеног парничног поступка и трошкове поступка по жалби, као неоснован.

Против ове пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 са изменама и допунама), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом тужиоца се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код туженог ЈП „Електропривреда Србије“ на пословима електротехничара. Дана 28.09.2012. године тужилац се повредио на свом радном месту приликом обављања радних активности припреме за замену вентила на тиристорима, на тај начин што је, припремајући се за замену вентила на тиристорским регулаторима, багер кренуо у наступ, због чега је тужилац изгубио равнотежу и са обе руке додирнуо сабирнице 380 V, којом приликом је доживео јак струјни удар и претрпео тешке телесне повреде. Тужилац је имао радни задатак да, заједно са електричарем за багер, по налогу својих предпостављених изврши поправку вентилатора од тиристора који се налази у посебном електроодељењу, при самом врху багера на висини од 25 метара, у одељењу које је затворено, у време када багер не ради. Тужилац се са претпостављеним договорио да ће наложени задатак, који иначе његов посао, односно наведену поправку, извршити за време паузе. Међутим, самоиницијативно је одлучио да приђе багеру док је багер радио, ради визуелног утврђења- да провери који алат ће му требати и када је дошао наспрам места где је требало да изврши интервенцију дошло је до нагле вибрације багера, багер је кренуо у наступ, тужилац је изгубио равнотежу, пао и инстинктивно се ухватио за сабирнице од 380 V AC тиристорског регулатора при чему је доживео струјни удар. Радно место тужиоца на коме је радио приликом овог догађаја је радно место са повећаним ризиком. Том приликом тужилац је користио заштитну опрему, за послове је имао искуство од 7 година и 4 месеца, испуњавао прописане услове за рад, био је подвргнут претходном периодичном лекарском прегледу, односно, био је оспособљен за рад за послове на којима је дошло до наведене повреде.

Налазећи да је првостепени суд правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, другостепени суд је применом одредбе члана 154. став 1. Закона о облигационим односима и члана 173. истог закона преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Према одредби члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, ко другоме проузрокује штету дужан је надокнадити је уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Одредбом члана 173. истог закона прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете, док је чланом 174. прописано да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави.

У конкретном случају, тужилац се није придржавао правила о начину поступања у вези са наложеним радним задатком- да ће поправку извршити у време паузе, када багер не ради, иако је био свестан опасности и ризика које непридржавање правила носи са собом, имао је адекватну обуку, обавио здравствене прегледе који се захтевају за обављање посла, критичном приликом имао је заштитну опрему и био оспособљен за безбедан рад, због чега је правилан закључак другостепеног суда да је штета која је предмет спора настала искључивом кривицом тужиоца те да тужени, као послодавац- организатор опасне делатности није одговоран, посебно имајући у виду да је предузео све мере заштите на раду којих се, супротно забрани, тужилац није придржавао и критичном приликом поступио супротно налогу свог претпостављеног.

Нису основани ревизијски наводи тужиоца да у извештају Комисије број .. од 09.10.2012. године, у коју је формирао тужени, а која се састојала од четири члана електроинжењера, наведено да сабирнице 380 V AC тиристорског регулатора, као и ултрабрзи осигурачи фабрички нису били ни са чим заштићени, те да комисија сматра да није било пропуста у раду, већ да је до повређивања тужиоца дошло сплетом несрећних околности, те да тужилац није предузео радњу отклањања квара већ само припрему у виду провере који алат му је потребан ради отклањања квара. Наиме, у извештају Комисије је наведено да је договор био да се посао обави за време паузе, да је после таквог договора тужилац сам пришао тиристорском регулатору који се налази испод сабирница које су биле, како се у извештају наводи заштићене плексигласом, да је у том тренутку багер кренуо у наступ, тужилац је изгубио равнотежу и инстинктивно се ухватио за сабирнице које су биле под напоном, те да није било пропуста у раду, већ је до повређивања дошло сплетом несрећних околности. Управо овај извештај указује да до повређивања тужиоца није дошло пропустима туженог, већ сплетом несрећних околности, те да је тужилац, после договора да посао обави за време паузе када багер не ради, самоиницијативно одлучио да приђе багеру док је радио, што упућује на закључак да постоји искључива одговорност тужиоца за штету коју је претрпео, у смислу члана 154 ЗОО. Позивање тужиоца у ревизији и то да сабирнице, које су под напоном, нису биле фабрички заштићене није основано, јер исте нису предвиђене за хватање и тужилац их је инстинктивно ухватио јер је изгубио равнотежу.

Из наведених разлога, сагласно одредби члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић